

ANONIEM BINDEND ADVIES

Partijen : A te B, tegen N.V. VGZ Cares te Arnhem, in deze vertegenwoordigd door Aevitae B.V. te Heerlen
Zaak : Farmaceutische zorg, vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum, apotheekbereiding
Zaaknummer : 201501356
Zittingsdatum : 25 mei 2016

Geschillencommissie Zorgverzekeringen (prof. mr. A.I.M. van Mierlo, mr. drs. P.J.J. Vonk en mr. H.A.J. Kroon)

(Voorwaarden zorgverzekering 2015, artt. 10 en 11 Zvw, 2.1 en 2.8 Bzv, 2.5 en Bijlage 1 en 2 Rzv, Voorwaarden aanvullende ziektekostenverzekering 2015)

1. Partijen

A te B, hierna te noemen: verzoekster,

tegen

N.V. VGZ Cares te Arnhem, hierna te noemen: de ziektekostenverzekeraar, in deze vertegenwoordigd door Aevitae B.V. te Heerlen.

2. De verzekeringssituatie

2.1. Ten tijde van de onderhavige kwestie was verzoekster bij de ziektekostenverzekeraar verzekerd tegen ziektekosten op basis van de Goudse Zorg Polis Eigen Keuze (hierna: de zorgverzekering), een verzekering als bedoeld in artikel 1 onderdeel d Zorgverzekeringswet (verder: Zvw). Verder was ten behoeve van verzoekster bij de ziektekostenverzekeraar de aanvullende ziektekostenverzekering AV Basis afgesloten (hierna: de aanvullende ziektekostenverzekering). Beide verzekeringen zijn schadeverzekeringsovereenkomsten als bedoeld in artikel 7:925 jo. artikel 7:944 van het Burgerlijk Wetboek (verder: BW).

3. De bestreden beslissing en het verloop van het geding

3.1. Verzoekster heeft bij de ziektekostenverzekeraar aanspraak gemaakt op vergoeding van de kosten van vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum (hierna: de aanspraak). Bij brief van 27 maart 2015 heeft de ziektekostenverzekeraar aan verzoekster medegedeeld dat de aanspraak is afgewezen.

3.2. Verzoekster heeft aan de ziektekostenverzekeraar om heroverweging van voormelde beslissing gevraagd. Bij brief van 30 maart 2015 heeft de ziektekostenverzekeraar aan verzoekster medegedeeld zijn beslissing te handhaven.

3.3. De Ombudsman Zorgverzekeringen heeft nadien bemiddeld. Dit heeft ertoe geleid dat de ziektekostenverzekeraar heeft besloten de tot en met maart respectievelijk april 2015 gemaakte kosten van de vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum uit coulance alsnog te vergoeden

3.4. Bij brief van 14 december 2015 heeft verzoekster de Geschillencommissie Zorgverzekeringen (hierna: de commissie) verzocht te bepalen dat de ziektekostenverzekeraar gehouden is de aanspraak alsnog in te willigen, ten laste van de zorgverzekering dan wel de aanvullende ziektekostenverzekering (hierna: het verzoek).

3.5. Na daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld, is door verzoekster het verschuldigde entreegeld van € 37,-- voldaan, waarna de commissie de ziektekostenverzekeraar de mogelijkheid heeft geboden op de stellingen van verzoekster te reageren. Bij dit verzoek waren afschriften van de door verzoekster aan de commissie overgelegde stukken gevoegd.

- 3.6. De ziektekostenverzekeraar heeft de commissie bij brief van 15 maart 2016 zijn standpunt kenbaar gemaakt. Een afschrift hiervan is op 21 maart 2016 aan verzoekster gezonden.
- 3.7. Partijen zijn in de gelegenheid gesteld zich te doen horen. Verzoekster heeft op 2 april 2016 schriftelijk medegedeeld niet te willen worden gehoord. De ziektekostenverzekeraar heeft op 7 april 2016 schriftelijk medegedeeld evenmin te willen worden gehoord.
- 3.8. Bij brief van 21 maart 2016 heeft de commissie het Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) verzocht om advies, als bedoeld in artikel 114 lid 3 Zvw. Bij brief van 10 mei 2016 heeft het Zorginstituut (zaaknummer 2016035805) de commissie medegedeeld dat over de vraag of in geval van het toepassen van dermatologische preparaten met ureum bij constitutioneel eczeem sprake is van rationele farmacotherapie nog veel discussie bestaat. Omdat de betrokken partijen (behandelaren, apothekers, patiëntenorganisaties en verzekeraars) het niet eens kunnen worden, is het Zorginstituut om advies gevraagd. Dit dossier is nu in behandeling. Partijen zijn overeengekomen om, zo lang er geen definitieve uitspraak is van het Zorginstituut, de vergoeding van deze apotheekbereidingen (tijdelijk) te continueren. Om die reden is in de nieuwe lijst van de KNMP vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum weer toegevoegd. Nu vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum is toegevoegd aan voornoemde lijst en de ziektekostenverzekeraar heeft medegedeeld deze lijst te volgen, kan hieruit worden afgeleid dat deze crème voor vergoeding in aanmerking komt. Het Zorginstituut merkt hierbij ten aanzien van voornoemde KNMP-lijst nog het volgende op: *"Deze lijst is niet opgesteld om de aanspraak te duiden, maar met name bedoeld om het declaratieverkeer tussen apothekers en verzekeraars te ondersteunen. In voorkomende gevallen moet de aanspraak ook individueel worden beoordeeld door de zorgverzekeraar, afhankelijk van de persoonlijke situatie van de verzekerde. Om die reden is in het gezamenlijke overleg ook afgesproken dat de 'Ja' een ja mits is en een 'Nee' een nee tenzij. Een 'nee' kan ook bedoeld zijn als indicator voor een machtigingsvereiste, juist vanwege de individuele beoordeling."* Een afschrift van het advies van het Zorginstituut is op 10 mei 2016 aan partijen gezonden. Zij zijn daarbij in de gelegenheid gesteld binnen zeven dagen op dit advies te reageren. Verzoekster en de ziektekostenverzekeraar hebben op 14 mei 2016 respectievelijk 12 mei 2016 op het advies van het Zorginstituut gereageerd. Afschriften van deze reacties zijn ter kennisname aan de wederpartijen gezonden.
4. Het standpunt en de conclusie van verzoekster
- 4.1. Verzoekster heeft al haar hele leven last van constitutioneel eczeem en contacteczeem over haar hele lichaam. Haar huid is overgevoelig, zeer droog, trekkerig, en barst soms open. Zij heeft bij bijna alle zalven een allergische reactie. Ongeveer vijf jaar geleden heeft zij van de dermatoloog vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum voorgeschreven gekregen, die is aangepast op haar gevoelige huid. Sindsdien is haar situatie leefbaar geworden. Haar huid is soepeler, steviger, barst minder vaak en voelt behaaglijk aan. Het heeft haar kwaliteit van leven verbeterd. Deze zelf is noodzakelijk voor de behandeling van de huid van verzoekster. Dit wordt bevestigd door de brief van de huisarts van 12 maart 2015.
- 4.2. De huisarts van verzoekster heeft bij brief van 12 maart 2015 verklaard dat verzoekster al jaren veel last heeft van constitutioneel eczeem over haar gehele lichaam, in combinatie met een allergisch contacteczeem. Verzoekster gebruikt vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum op voorschrift van de dermatoloog voor het constitutioneel eczeem. Andere indifferente crèmes kan zij niet goed verdragen.
- 4.3. De ziektekostenverzekeraar heeft zonder aankondiging de vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum uit het verzekerde pakket gehaald. Deze crème is noodzakelijk voor de gezondheid van verzoekster. Het niet vergoeden hiervan betekent dat de kosten van € 70,- per maand voor rekening van verzoekster komen. Zij kan deze kosten niet zelf dragen, aangezien zij moet rondkomen van een minimuminkomen.

- 4.4. Verzoekster heeft op 14 mei 2016 per e-mail gereageerd op het advies van het Zorginstituut. Verzoekster wijst erop dat de kosten van de vaselinecetomacrogolcrème met ureum 5% ruim € 70,- per maand bedragen. Gezien haar financiële situatie kan niet worden gesproken van een lage kostendrempel. De medische noodzaak voor het gebruik van dit middel is vastgesteld door de behandelend arts. Het gaat in de situatie van verzoekster niet om "zelfverzorging", maar om de handhaving van een fragiele gezondheid in verband met een borderline persoonlijkheidsstoornis. Verzoekster vindt het zorgelijk dat de Zvw de ziektekostenverzekeraar de vrijheid geeft een verzekeringsindicatie te wijzigen zonder inachtneming van de medische implicaties.
- 4.5. Verzoekster komt tot de conclusie dat het verzoek dient te worden toegewezen.
5. Het standpunt en de conclusie van de ziektekostenverzekeraar
- 5.1. De door verzoekster gebruikte vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum is ook vrij verkrijgbaar zonder recept van een behandelend arts. Er is besloten dat dit middel met ingang van 1 maart 2015 niet meer onder de verzekerde zorg valt, en dus niet meer ten laste van de zorgverzekering wordt vergoed. Deze beslissing is genomen, omdat het middel identiek is aan vrij verkrijgbare middelen (zelfzorgmiddelen), waarvan de kostendrempel over het algemeen laag is.
- 5.2. Naar aanleiding van voornoemde beslissing heeft veel discussie plaatsgevonden. Als gevolg hiervan hebben de zorgverzekeraars, patiëntenfederatie NPCF, en koepelorganisaties van medisch specialisten, huisartsen en apothekers overleg gevoerd. Dit heeft ertoe geleid dat een aantal bereide geneesmiddelen niet meer voor vergoeding in aanmerking komt. Middelen die identiek zijn aan vrij verkrijgbare middelen worden niet meer vergoed ten laste van de zorgverzekering. Voor andere middelen, die in eerste instantie niet meer werden vergoed, is afgesproken deze voorlopig nog wel te vergoeden. Hiervoor heeft KPMG lijsten samengesteld. De ziektekostenverzekeraar volgt in principe deze lijsten.
Het door verzoekster gebruikte middel vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum komt voor op de lijst met middelen waarvan is overeengekomen dat deze niet meer worden vergoed.
- 5.3. De ziektekostenverzekeraar hanteert geen overgangstermijn voor de middelen die niet meer worden vergoed. Echter, omdat verzoekster de nota's voor de vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum heeft ingediend vóórdat zij door de ziektekostenverzekeraar was geïnformeerd over het niet meer vergoeden van dit middel, zal deze het gedeclareerde bedrag van € 70,64 uit coulance aan haar vergoeden. En omdat verzoekster in april waarschijnlijk ook al kosten heeft gemaakt, zullen ook de kosten van april 2015 uit coulance worden vergoed.
- 5.4. De vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum is tot 1 maart 2015 aan verzoekster vergoed, omdat het een doorgeleverde bereiding betreft waaraan de apotheek een artikelcode meegaf die door de administratie van de ziektekostenverzekeraar werd herkend als een goedgekeurde magistrale bereiding. Alle declaraties zijn door de apotheek rechtstreeks bij de ziektekostenverzekeraar ingediend. Alle relevante gegevens staan op een bericht van vergoeding.
- 5.5. De ziektekostenverzekeraar heeft bij brief van 12 mei 2016 gereageerd op het advies van het Zorginstituut. De vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum wordt op grond van de zogenoemde KNMP-lijst per 1 januari 2016 wederom vergoed. De ziektekostenverzekeraar conformeert zich aan deze lijst. De bij de ziektekostenverzekeraar bekende declaraties met een leveringsdatum in 2016 van de vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum zijn door hem in behandeling genomen en vergoed ten laste van de zorgverzekering. Aangezien het eigen risico 2016 nog niet is volgeboekt, zijn de declaraties met het eigen risico 2016 verrekend. Wat betreft 2015 verandert de zienswijze van de ziektekostenverzekeraar niet.
Zodra het Zorginstituut het advies ter zake van het toepassen van dermatologische preparaten met ureum bij constitutioneel eczeem heeft afgerond, zal de ziektekostenverzekeraar dit advies volgen.

5.6. De ziektekostenverzekeraar komt tot de conclusie dat het verzoek dient te worden afgewezen.

6. De bevoegdheid van de commissie

6.1. Gelet op artikel 10 van de zorgverzekering en de algemene bepalingen van de aanvullende ziektekostenverzekering, is de commissie bevoegd van het geschil kennis te nemen en daarover, zowel ten aanzien van de zorgverzekering als ten aanzien van de aanvullende ziektekostenverzekering, bindend advies uit te brengen.

7. Het geschil

7.1. In geschil is of verzoekster aanspraak heeft op vergoeding van de kosten van vaseline-cetomacrogolcrème met 5% ureum, ten laste van de zorgverzekering dan wel de aanvullende ziektekostenverzekering.

8. Toepasselijke verzekeringsvoorwaarden en regelgeving

8.1. Voor de beoordeling van dit geschil zijn de volgende verzekeringsvoorwaarden en regelgeving relevant.

8.2. De zorgverzekering betreft een restitutiepolis, zodat de verzekerde kan gebruikmaken van niet-gecontracteerde zorg. De aanspraak op zorg of diensten is geregeld in de artikelen 11 e.v. van de zorgverzekering.

8.3. Artikel 32 van de zorgverzekering bepaalt wanneer en onder welke voorwaarden aanspraak op geneesmiddelen bestaat en luidt, voor zover hier van belang:

"Omschrijving

Uw recht op vergoeding van de kosten van farmaceutische zorg omvat levering van geneesmiddelen of advies en begeleiding zoals apothekers die plegen te bieden voor medicatiebeoordeling en verantwoord gebruik van geneesmiddelen.

(...)

Geregistreerde geneesmiddelen

Met uitzondering van de werkzame stoffen waarvoor wij voorkeursgeneesmiddelen hebben aangewezen, hebt u recht op vergoeding van de kosten van levering van de door de minister van VWS aangewezen geregistreerde geneesmiddelen. U vindt de door de minister aangewezen geneesmiddelen in bijlage 1 van de Regeling zorgverzekering. Voor een aantal geneesmiddelen gelden extra voorwaarden. U hebt alleen recht op vergoeding van de kosten van deze geneesmiddelen als u aan deze voorwaarden voldoet. U vindt deze geneesmiddelen en de voorwaarden in bijlage 2 van de Regeling zorgverzekering.

(...)

Zelfzorgmiddelen

U hebt recht op vergoeding van de kosten van zelfzorgmiddelen als u deze geneesmiddelen langer dan 6 maanden moet gebruiken. U hebt alleen recht op vergoeding van de kosten van laxermiddelen, kalktabletten, middelen bij allergie, middelen tegen diarree, middelen om de maag te legen en middelen tegen droge ogen, die zijn opgenomen in bijlage 1 van de Regeling zorgverzekering. De eerste 15 dagen komen de kosten van het geneesmiddel voor uw rekening.

Niet-geregistreerde geneesmiddelen

U hebt recht op vergoeding van de kosten van niet-geregistreerde geneesmiddelen als er sprake is van rationele farmacotherapie. Rationele farmacotherapie is een behandeling met een geneesmiddel in een voor u geschikte vorm, waarvan de werkzaamheid en effectiviteit door wetenschappelijk onderzoek is vastgesteld en die ook het meest economisch is voor de zorgverzekering.

U hebt recht op vergoeding van de kosten van de volgende niet-geregistreerde geneesmiddelen:
– apotheekbereidingen;

(...)

Bijzonderheden

1. U hebt geen recht op vergoeding van de kosten van:

(...)

– geneesmiddelen die (bijna) gelijkwaardig zijn aan een geregistreerd geneesmiddel dat niet door de minister van VWS is aangewezen;

(...)"

- 8.4. Artikel 32 van de zorgverzekering is volgens de artikelen 2.3, 2.9 en 2.10 van de zorgverzekering gebaseerd op de Zorgverzekeringswet (Zvw), het Besluit zorgverzekering (Bzv) en de Regeling zorgverzekering (Rzv).
- 8.5. Artikel 11 lid 1 onderdeel b Zvw bepaalt dat de zorgverzekeraar jegens zijn verzekerden een zorgplicht heeft die zodanig wordt vormgegeven, dat de verzekerde bij wie het verzekerde risico zich voordoet, krachtens de zorgverzekering recht heeft op prestaties bestaande uit vergoeding van de kosten van de zorg of de overige diensten waaraan hij behoefte heeft. Farmaceutische zorg is naar aard en omvang geregeld in artikel 2.8 Bzv en verder uitgewerkt in artikel 2.5 en Bijlage 1 en 2 Rzv.
- 8.6. De Zvw, het daarop gebaseerde Bzv en de Rzv, schrijven dwingend voor welke prestaties onder de zorgverzekering verzekerd dienen te zijn. De verzekerde die een zorgverzekering sluit heeft recht op niet meer of minder dan deze prestaties. De zorgverzekering is in dit opzicht een bijzondere, van overheidswege gereguleerde vorm van schadeverzekering. Het staat de ziektekostenverzekeraar niet vrij een dekking te bieden die hetzij ruimer dan wel beperkter is dan op grond van het bij of krachtens de Zvw bepaalde is voorgeschreven. De hiervoor beschreven regeling, zoals opgenomen in de zorgverzekering, strookt met de toepasselijke regelgeving.
9. Beoordeling van het geschil

Ten aanzien van de zorgverzekering

- 9.1. Op grond van artikel 32 van de zorgverzekering bestaat aanspraak op geneesmiddelen. Tussen partijen is niet in geschil dat de onderhavige vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum geen geregistreerd geneesmiddel is, maar een apotheekbereiding. Op grond van genoemd artikel bestaat aanspraak op een apotheekbereiding indien het rationele farmacotherapie betreft.
- 9.2. Het Zorginstituut heeft in zijn advies van 10 mei 2016 medegedeeld dat de partijen in het veld het niet eens kunnen worden over de vraag of vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum bij constitutioneel eczeem is aan te merken als rationele farmacotherapie. Zij hebben deze vraag ter beantwoording voorgelegd aan het Zorginstituut en in afwachting hiervan hebben bedoelde partijen besloten het middel terug te plaatsen op de zogenoemde KNMP-lijst. Deze wijziging gaat in per 1 januari 2016. De ziektekostenverzekeraar heeft verklaard dat de kosten van de vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum vanaf 1 januari 2016 weer worden vergoed, omdat vanaf deze datum het middel weer op voornoemde lijst staat vermeld. Hierover bestaat geen geschil. Hetgeen partijen verdeeld houdt, is de vergoeding in de periode, gelegen tussen het einde van de coulancevergoeding, dat wil zeggen vanaf 1 april respectievelijk 1 mei 2015, en 1 januari 2016. De commissie ziet niet in waarom de vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum in deze tussenliggende periode niet voor vergoeding in aanmerking zou komen. Ook voor deze periode geldt immers dat niet duidelijk is of de vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum is aan te merken als rationele farmacotherapie.

- 9.3. Het vorenoverwogene leidt tot de conclusie dat verzoekster met recht aanspraak op vergoeding van de vaselinecetomacrogolcrème met 5% ureum over de periode van 1 maart 2015 respectievelijke 1 mei 2015 tot 1 januari 2016.

Ten aanzien van de aanvullende ziektekostenverzekering

- 9.4. Aangezien het verzoek wordt toegewezen op grond van de zorgverzekering, kan de beoordeling op grond van de aanvullende ziektekostenverzekering thans achterwege blijven.

Conclusie

- 9.5. Het voorgaande leidt ertoe dat het verzoek dient te worden toegewezen.
- 9.6. Aangezien het verzoek wordt toegewezen, dient de ziektekostenverzekeraar het entreegeld van € 37,-- aan verzoekster te vergoeden.

10. Het bindend advies

- 10.1. De commissie wijst het verzoek toe.
- 10.2. De commissie bepaalt dat de ziektekostenverzekeraar aan verzoekster dient te vergoeden het entreegeld van € 37,--.

Zeist, 25 mei 2016,

A.I.M. van Mierlo